

Gbedase Siwo Tso Agbalẽawo Me

Randolph Dunn ye nye esia

Ngwodonya tso Dɔwɔwɔwo fe Agbalẽa me

Subɔsubɔha eve siwo xɔ afe dɛ Roma Fiaɖufe me do ngɔ na Kristo fe avuvɔsa la.

Yuda-subɔsubɔ, .

Yudatɔwo subɔa Mawu gbagbe aɖe kple sedede siwo dzi woawɔ dɔ kple nuwɔna siwo woawɔ. To wofe Mawu fe sededewo dzi wɔwɔ kple nuwɔnawo wɔwɔ me la, wokpɔ tsɔtsɔke kple dɛdɛ le etsɔme.

Trɔsubɔsubɔ, .

Trɔsubɔlawo fe mawuwo nye gliwo alo mawu siwo amegbetɔ wɔ, womate ɲu afo nu o eyata sedede aɖeke menɔ anyi o. Wofe tadedeagu nuwɔnawo ku dɛ gbɔdɔdɔ fe dzodzrowo gbɔ kpɔkpɔ ɲu. Woɖo gbedoxɔwo kple ɲutsu kple nyɔnu gbolowo. Fiagã Domitian tɔ ɲko na eɖokui be "Anyigba fe Mawu" hete tɔ dɛ edzi be woakafu ye elabena gbegbe ma he yometiti vɛ.

Dɔwɔwɔwo fe agbalẽa dze egɔme kple Kristo fe dzifoyiyi trɔ yi Dzifo be yeawɔ "Fofola" gbɔ. Le ɲekeke blaati megbɛ le Pentekoste dzi la, Kristo ko efe Gbɔgbɔ dɛ amewo katã dzi ke menye Yudatɔwo dɛdɛko o. Esi wɔnye Pentekoste ta la, Yudatɔwo nɔ Yerusalem, tso Roma Fiaɖufe fe akpa sia akpa. Nusrɔlawo nɔ Yerusalem dɛkae abe alesi Yesu de mɔe ene. "Kasia gbediɖi aɖe di tso dzifo abe ya sesẽ aɖe si le fofom ene, eye wɔyɔ afe blibo si me wobɔbɔ nɔ la me." Esi Yudatɔwo se gbediɖi sesẽ la, wofu du yi tefe si nusrɔlawo le. (Dɔwɔwɔwo 2:2)

"Petro, esi wɔtsi tre kple ame wuiɖekɛawo la, eko efe gbe dzi hegbɔ na wo bena: Yudea ɲutsuwo kple ame siwo katã le Yerusalem la, mina mianya esia, eye miɖo to nye nyawo. Nyagblɔɖila Yoel gblɔe di be 'Eye le ɲekeke mamleawo me la, makɔ nye Gbɔgbɔ dɛ ɲutilãwo katã dzi woɖee.'" (Dɔwɔwɔwo 2:14-17) .

"Israel ɲutsuwo, mise nya siawo: Yesu Nazaretɔ, ɲutsu si Mawu tɔ ɲusẽdɔwo kple nukunuwo kple dzesi siwo Mawu wɔ to edzi to edzi le mia dome la di dase na mi, abe alesi miawo ɲuto mienyae ene— Yesu sia, si wotsɔ de asi na le Mawu fe dɔdɔ si woɖo di kple sidzedze do ngɔ nu, mie woklã dɛ ati ɲu hewu to sedzimawɔlawo fe asiwo me. Mawu fɔe dɛ tsitre, eɖe ku fe vevesesewo dɔ, elabena menya wɔna o eya, be wɔalɛe dɛ asi." (Dɔwɔwɔwo 2:22-24)

Dawid "ekpɔ esia do ngɔ la, efo nu tso Kristo fe tsitre sɔtsi ɲu, be womegblẽ ye di yi Hades o, eye efe ɲutilã hã mekpɔ gbegblẽ o. Yesu sia Mawu fɔ dɛ tsitre, eye mí katã míenye dasefowo. Eya ta esi wodoe dɛ dzi le Mawu fe nuɖusi me, eye wɔxɔ Gbɔgbɔ Kɔkɔe fe ɲugbedodo tso Fofola gbɔ ta la, eko nusi miawo ɲuto miele ekpɔm hele sesem la di." (Dɔwɔwɔwo 2:31-33)

Eya ta na Israel fe afe blibo la nanyae bena, Mawu tsɔe wɔ Afetɔ kple Kristo, Yesu sia si miehe dɛ ati ɲu. Azɔ esi wose nya sia la, wofe dzi gbã, eye wogblɔ na Petro kple apostolo mamleawo bena: Nɔviwo, nuka míawo?" Eye Petro gblɔ na wo bena: "Mitɔ dzime, eye mia dometɔ dɛ sia dɛ nanyɔ

mi de Yesu Kristo fe nko me hena miafe nu vwo tsotsoke, eye miaxo Gbgb Kkoe la fe nunana.”
(Dɔwɔwɔ 2:36-39)

Nya kple le nyagbgblo si nye dzimetɔtrɔ eye naxo nyonyro me la tso Helagbe me nya kai” si nye nya si do fome kpilii. Etsɔ dzimetɔtrɔ kple nyonyroxoxo do fome dekae. Helagbe me nya bubu de de si gome woɔe hã be “eye” ma nya eve me tso wu be wɔafo wo nu fu.

“Mawu fe nya la no dzidzim de edzi, eye nusrɔlawo fe xelɛme dzi de edzi nuto le Yerusalem, eye nunɔla gedewo va do to xose la. Ame adewo “he nya kple Stefano, gake womete nu no te de nunya kple Gbgb si wɔtsɔ le nu fom la nu o.” Eyata, wokplo “auatsodasefo siwo gblo be “Ame sia medzudzɔa nyagbgblo de tefe kɔkɔe sia kple se la nu gbede o.” (Dɔwɔwɔ 6:7-10, 13)

Stefano gblo Yudatowo fe nɔtinya kple nyagbloɔi siwo ku de Kristo nu na Yudatowo fe ngɔnɔla siwo fo fu. Emegbe ebia be “Nyagbloɔilawo dometo kae meti mia tɔgbuiwo yome o? Eye wowu amesiwo de gbefã ame dzɔdzɔe la fe vava do ngɔ, amesi miede asi hewu fifia, mi amesiwo xɔ se la abe alesi mawudɔlawo tsɔe na ene eye mielé eme de asi o. Azɔ esi wose nya siawo do dziku, eye womi aɔu de enu.” Eye Saul, si wova yɔ emegbe be Paulo, da asi de edzi be woawui. (Dɔwɔwɔ 7:52-55)

Le vɔvɔ be yewofe nusẽ kple dofe abu ta la, subsubɔhakplɔlawo dzea Kristotowo yometiti gome enumake.

“Gbemagbe yometiti gã aɔe do mo ɔa de hame la nu le Yerusalem, eye wo katã kaka de Yudea kple Samaria nutowo me, Filipino yi Samaria-du la me, eye wòde gbefã Kristo la na wo.”

“Ke Saul, si gagbo nɔdzidoname kple amewuwu de Yehowa fe nusrɔlawo nu la, eyi Damasko, eye kasia kekeli aɔe klẽ tso dzifo fo xlãe, eye esi wòge de anyigba la, ese gbe aɔe no gbgblo m nɛ bena: Saul, Saul, nukata nèle yonyeme tim? Eye wògblo be, ‘Afeto, ame kae nènye? Eye wògblo bena: Nyee nye Yesu, ame si yome tim nèle, ke tsi tre, eye nàge de dua me, eye woagblo nu si nàwɔ na wò.” (Dɔwɔwɔ 9:1, 3-7)

Yehowa gblo na Anania be, “Yi, elabena nye dɔwɔnu tiatiae wònye be matsɔ nye nko ayi Trɔsubɔlawo kple fiawo kpakple Israel-viwo nkume. Eya ta, Anania dzo, eye wòge de afea me, eye wòtsɔ efe asiwo da de edzi gblo bena: Nɔvinutsu Saul, Afeto Yesu, si de edokui fia wò le mo si dzi nèto va la dzi la, dɔm ɔa, bena nàgakpo nu ake, eye Gbgb Kkoe la nayɔ wò fũ.’ Enumake nane si le abe nudanu ene ge tso enkume, eye wògakpo nu ake, eye esi wòɔu nu vɔ la, nusẽ gaɔo enu.

“Barnaba yi Tarso be yeadi Saul, eye esi wòke de enu la, ekplɔe va Antioxia. Esime “wonɔ ta dem agu na Afeto la heno nu tsim la, Gbgb Kkoe la gblo be, ‘Miɔe Barnaba kple Saul de vovo nam hena do si meyo wo ɔo.” (Dɔwɔwɔ 11:25-26 ... 13:2)

Paulo dze tsadiɔi gome le du siwo le Asia Sue me no gbefã dem Kristo. Enlo leta na Kristotɔ siwo le du siawo dometo geɔe me tso de dzi fo na wo be woayi edzi awɔ nutefe ahano agbe le dzɔdzɔenyenye me.

Le Romatowo fe agbalãa me la, wođe gbefãe be Yesu nye Mawu fe Vi to efe tsitrestiti me. Nyanyui lae nye agbe, avulãvãsa hena nuvãwo tsãtsãke, amediji, tsitrestiti, kple Yesu Nazareteto fe dzifoyiyi. Nyanyui sia nye Mawu fe nusẽ hena đedekpãkã.

Ame dzãdzãewo nãa agbe le xãse me esime ame mavãmawuwo fe agbe hea Mawu fe dziku ve.

Woate ñu akpã Mawu fe nusẽ mavã la adze sii to alesi Efe nuwãwãwo sesẽe me.

Mawumavãlawo le wofe tamebubu dzãdzãro me tsãa nãnãmetata siwo amegbetã wo kple to gliwo đãlia Mawu makumaku la.

Ame madãmadãwãwo nye ame vãđiwo, ame vãđiwo, ñubiãlawo, eye wouãa ñu eye wokpãa ñudzedze đe ame siwo wãa mawumavãmavã nuwãwãwo ñu.

Ele be Kristoto fe agbenãwã nađe Mawu afia ne menye nenema o la, efe gbedasia anye dzãdzãro.

Mawu fe dzãdzãenyenyẽ dzena to Kristotãwo fe nuwãna siwo wotu đe Kristo dzixãse dzi eye wobu wo dzãdzãe to Efe Amenuveve me.

Mawu fe lãlã le Kristotãwo me fifia to Gbãgbã Kãkãe si wãna amesiwo wotso dzãdzãe, wođe, eye wodzra wo dome to Kristo fe Uu me la dzi.

“Eyata abe alesi nu vã ge đe xexeame to ame đeka dzi eye ku to nu vã me ge đe xexeame ene, eye alea ku va na amewo katã, elabena wo katã wã nu vã.” (Romatowo 5:12)

“Eye Yehowa Mawu de se na ñutsua be, “Miate ñu ađu ati đesiade si le abã me la fe tsetse faa, gake mẽgađu nyui kple vã ñuti sidzedze ati la fe tsetse o, elabena ne èđu efe đe la, àku godoo” (Mose 2:16-17)

Gake Agbe mavã va li to Kristo fe avulãvãsa me to amegbetã fe kakađeamedzi kple tođođo Efe sededewo me.

“Alo đe mienyãe bena, mí ame siwo katã xã nyãnyãwo đe Kristo Yesu me la, míexã nyãnyãwo đe efe ku me oa? Eya ta wođi mí kpilii to nyãnyãwãwãwo đe ku me, bene, abe alesi wofã Kristo đe tsitre tso ame kukuwo dome to Fofõ la fe ñutikãkãe me ene la, míawo hã míãwã agbe yeye.” (6:3-4)

Kristoto tsãto fe nuvãgbenãwãwo ku eye wođii đe Kristo fe uu me to nyãnyãwãwãwo me. Mele be wofe mawusubãsubãdzixãse siwo nã wo si tsã, kple konyinyiwo nanye wofe gbãgbãmegbenãwãwo yeye si le Kristo me la fe akpa ađeke o. Woateru agbã fomedodo sia to fomedodo me yiyi kple Satin to nuvã nuwãna siwo hea gbãgbãmeku ve me negbe đe wotsãe ke to tsãtsãke didi kple tãtrã yi Kristo gbã me hafi. Esia le abe srãđedede fe nubabla si wogbãna le nutefemawãwãwo đe srãđedede fe nubabla la ñu me ene. Nutefemawãwãwo đe nubabla si wowã kple Mawu alo srãto ñu nye ahasiwãwãwo.

Nubabla alo "se" si Mawu na to Mose dzi la, meganɔ anyi o esime woklã Kristo ɔe atitsoga ɔu eye wofɔe ɔe tsitre wògagbɔ agbe. Le etefe la, Mawu ɔo nubabla yeye si nyo wu to Via dzi kple amesiwo katã tso wofe xɔse, ɔuɔɔɔ, kple toɔɔɔ Kristo ɔo.

Mawu tso Gbɔgbɔ Kɔkɔe la de amesiwo wòfɔ tso wofe nyɔnyrɔxɔxɔ le Kristo fe uu me, eye wòdzroa ame ememetɔ fe dzi kple susu me yesiayi esime wòle kadodo me kple Mawu.

Mawu fe lɔlɔnu ava eme to amesiwo lɔe eye wole tsitsim to efe nɔnɔme wɔwɔ me.

Mawu ɔea mɔ na ame siwo si nɔnɔme tɔxewo le, nyui alo vɔ, be woava xɔ ɔusẽ be yewoana yefe tamedɔɔ nava eme eye woade Efe ɔusẽ afia.

Amesiwo uu eme be Kristo nye Mawu le Yesu Nazaretɔ si Mawu fɔ tso yɔdo me fe amegbetɔ ɔutilã me la akpɔ ɔede ne wofe xɔse he toɔɔɔ fe nuwɔna ve.

Nyanyui la nye Mawu fe yɔyɔ be woade to amesiwo uua wofe dzi me.

Etena ɔe Mawu dzi be yefe amewo dometɔ adewo va tsi tre ɔe wo nɔewo ɔu eye wodze anyi, gake woate ɔu agbugbɔ wo adɔ te ne wotrɔ gbɔ va egbɔ henu tsɔtsɔke dim, ne menye nenema o la, woabu tegbee.

Vɔsa gbagbe si Kristotɔ wɔna nye agbe si mewo ɔeka kple xexeame fe agbenɔnɔ o ne wodoe kpɔ gɔ hã.

Solemeha si Kristo tu la le abe amegbetɔ fe ɔutilã ene elabena akpa geɔe le wo ame evea siaa si siwo katã le ɔo wɔm ɔekae gake wowɔa ɔo vovovowo. Amewo fe ɔwɔwɔ le Efe Hamea me dometɔ adewoe nye:

- Efe tsɔtsɔke gbedasi la gbɔgbɔ
- Alesi woanɔ agbe dzɔdzɔe la fiafia
- Nutefewɔwɔ fe dzidedefo
- Amesiwo le nɔnɔme madeamedziwo me fe nuhiahiãwo gbɔ kpɔkpɔ
- Ame bubuwo kplɔkplɔ kple hehenana wo be woatsi ava zu Mawu fe nɔnɔme
- Nublanuikpɔkpɔ ɔedeɔfia le lɔlɔ me

Ele be Kristotɔwo na:

- Nɔ agbe le ɔutifafa me.
- ɔo asa na dzrewɔwɔ.
- Menye dzrewɔwɔ, zitɔtɔ kple dzrewɔwɔ o.
- Menye ɔe nãtsi tre ɔe ɔusẽ ɔu o.
- Fe agbanɔamedziwo ɔe game dzi.
- Menye ɔɔnɔdɔdrɔ le nɔvi adɔ fe mawunyakpukpui gɔmedeɔe si mewo ɔeka kple wò gomesese o ɔu o. Gake srɔ nu kplii.
- ɔo asa na amesiwo fe nufiafia adewo gɔmedeɔe koe nye esi so eye wotea tɔ ɔe edzi be ele be Kristotɔ ɔesiade nalɔ ɔe yewofe gomesese dzi le afisiafi kple yesiayi.

Agbalē si kplbe d̄oe nye 1 Korintot̄wo.

Kristot̄woe kpl̄a ame d̄eka alo efe nufiafia d̄o lae hea mam̄awo v̄e le hame si le nutoa me me. Eyata Kristo fe Nutil̄ā la menye Kristot̄wo fe ha si w̄a d̄o d̄ekae o. Nufiala alo mawunyagbl̄a yomedzedze meka n̄utik̄k̄e na Mawu alo Kristo o.

Le amesiwo le Kristo fe hamea me gome la, Kristo nye Mawu fe n̄us̄ē kple nunya. Menye ame ged̄e siwo x̄a Kristo nye kesin̄t̄wo kple n̄us̄ēt̄wo o. D̄ewoh̄i x̄exe sia me nuwo kple sukudede mele wo si o, gake x̄ose kesin̄t̄wo le wo si.

Ele be woade gbef̄ā Kristo fe nyanyuia le bob̄e kple d̄okuibob̄o me, ke menye to nufola si gbl̄a nya k̄k̄wo dzi o.

Mawu t̄so Gb̄ogb̄o la de amesiwo f̄o d̄e tsitre t̄so nyonyr̄x̄x̄o fe d̄i d̄i me. Gb̄ogb̄o sia nya w̄ò tamesusuwo eye w̄òle dze d̄om kple Mawu yesiayi.

Mam̄ā kple n̄uauā le hamea fe n̄util̄ā me x̄ea m̄o na tsitsi. Womete n̄u sea m̄ofiam̄e siwo ku d̄e ale si woatsi azu Mawu fe n̄on̄ome ḡome o.

Ame ad̄ee d̄oa nyanyui fe ḡomed̄oanyi gb̄ā. Emegbe ame bubuwo fiaa Mawu fe “nuw̄ow̄o yeye” la hedzraa wo d̄o le ale si woan̄o agbe w̄òadze en̄u.

Ele be Kristo sub̄lawo naw̄o nutefe n̄e. Mele be woadr̄ō ūonu hati Kristot̄wo fe dzi o.

Ele be Kristot̄o nufialawo n̄afia nu ame bubuwo t̄so Kristo kple Efe apostolowo fe nufiafiawo n̄u.

Mele be amesiwo le gbef̄ā d̄em nyanyuia nanye agba na amesiwo wole nu fiam̄ o, ne eva hiā be woaw̄o d̄o le n̄util̄āmed̄o ad̄e me ḡō h̄ā.

Mele be woada asi d̄e Kristot̄o fe mawumav̄mav̄ō nuw̄ona siwo dzi nutoa me t̄wo mel̄na o la dzi gbed̄e o. Nuw̄ona sia t̄ogbe d̄esiad̄e ne s̄olemeha la n̄e ad̄aba f̄u edzi la, efia be woda asi d̄e edzi. Wofe agban̄amedzie w̄ònye be woadze n̄ḡo amea aha d̄e d̄o. Gake, ne n̄ovia metr̄o o la, mele be woade ha kplii bene woats̄o ade dzi fo n̄e be w̄òatr̄o dzime ahatr̄o ava Kristo gb̄o o.

Ele be s̄olemeha la nakp̄o nyatof̄oetoto kple mas̄mas̄o siwo le Kristot̄wo dome gb̄o, ke menye le dzimax̄set̄wo fe ūonudr̄ōfe o.

Enyo be n̄ovi nable ame t̄so wu be ame siwo menye Kristot̄wo o nadr̄ō ūonui, esia w̄ow̄o hea fewu d̄u d̄u v̄e eye w̄òdoa vlo Kristo.

Gb̄od̄od̄o fe agbegbegbl̄ēn̄on̄o, n̄ukl̄ēlawo, sr̄ōd̄ed̄e fe nubabla dzi dadalawo kple v̄ōd̄iw̄olawo mage d̄e Dzifo o.

Nusianu si n̄yo eye w̄òdzea ame n̄u, ate n̄u ma d̄e vi o.

M̄ègana xexemenuw̄ona ad̄ewo na d̄u w̄ò agbe dzi o.

Ame aḍe gbɔ nɔnɔ le sr̄ḍḍeḍe me gake womewɔ ḍeka le sr̄ḍḍeḍe me o nye agbegbegbl̄nɔnɔ.

Mele be sr̄ḍḍo sr̄ḍḍo eveawo dometɔ aḍeke naxe mɔ na n̄utilã fe dzodzrowo – gbɔḍḍḍo, lɔl̄ḍ, hadede, kple lɔl̄ḍ – mevava o.

Le nuteḍeamedzi alo yometitiyiwo la, anyo wu be m̄aḍe sr̄ḍ o, si ate n̄u ahe nuteḍeamedzi geḍe vɛ.

Mele be ame siwo ḍe sr̄ḍ la nakl̄ã o, gake ne wo dome kl̄ã la, ele be woanɔ anyi sr̄ḍmaḍemaḍe alo woadzra wo dome ḍo.

Mègagbe sr̄ḍḍo dzimaxɔsetɔ ne wodi alo l̄ḍ be yewoayi edzi awɔ nutefe le sr̄ḍḍeḍe me o.

Ne ame aḍe si meḍe sr̄ḍ o mete n̄u ḍua wofe n̄utilã fe dzodzro dzi o la, anyo wu be woaḍe sr̄ḍ tso wu be wòadzroe alo azu gbɔḍḍḍo fe agbegbegbl̄nɔnɔ.

Mele be Kristotɔ ahosi, n̄utsu alo nyɔnu, naḍe dzimaxɔsetɔ o.

Ele be Kristotɔ bubuwo naxe fe na Nyanyuigbefãḍelawo ḍe ḍo si wowɔ abe Kristo subɔlawo ene ta.

Esi Israel-viwo dzo le wofe Egipte kluvinyenye me la, woto tsi me, eye le Mawu fe alilikpo te la, wozu Mawu viwo le nubabla si Mawu tso na wo to Mose dzi la te. Woḍua Mawu fe nuḍuḍu hã eye wonoa Efe tsi esime wonɔ tsitsim abe Via viwo ene. Esia nye kpɔḍen̄u na alesi wonyɔ ame ḍekaḍekawo, si nye nyɔnyɔxɔxɔ, ḍe Kristo fe uu me wòzu Mawu fe Viwo le Nubabla Yeye si Kristo tso na wo te.

Tetekpɔ dzɔna egbea – “Eyata ame sia ame si susu be ye le tsitre la nakpɔ nyuie be yeagadze anyi o. Tetekpɔ aḍeke meva mia dzi si meɔ na amegbetɔ o. Mawu nye nutefewɔla, eye mana woate mi kpɔ wu miafe n̄utete o, ke bon̄ kple tetekpɔ la, ana sisimɔ hã, ne miate n̄u ado dzi.” (10:12-13)

Di yesiayi be yeawɔ nusi nyo na ame bubuwo wu wò n̄utɔ wò didiwo. Ḍo n̄ku edzi be Yesu gblɔ be se gã eveliae nye “L̄ḍ hawòvi abe ḍokuiwò ene.” (Mat 22:39)

Ame siwo le n̄ku lém ḍe Kristotɔwo fe fomea fe gbɔgbɔme nyonyo n̄u la, ele be woade bubuwo n̄u to miafe nuwɔnawo me ,elabena woawoe nye miafe nyonyo kple ame bubuwo tɔ.

Sr̄ḍn̄utsuwo kple sr̄ḍnyɔnuwo nɔa te ḍe wo n̄ewo dzi esime wole wo n̄ewo wɔm ḍekae abe ame ḍeka ene le sr̄ḍḍeḍe me.

Nufiafia kple nuwɔna ate n̄u anɔ sɔlemeha fe takpekpe me si ahe mama vɛ. Esia wɔnɛ be ḍekawɔwɔ kple hadede me gbl̄na.

Abolo si woḍu le “Afetɔ fe Fiñnuḍuḍu” la nye be woatsɔ aḍo n̄ku Yesu, amesi tso Efe n̄utilã si me nuv̄ḍ mele o la sa v̄e ḍeka kolia hena nuv̄ḍ tsɔtsɔke la dzi na Kristotɔwo. Weinka fe kutsetse tsi tre ḍi na Efe avulévɔsa fe uu si hea tsɔtsɔke vɛ. Gomekpɔkpɔ le Efe n̄kuḍodzizã me evɔ wometsɔ

susu ɔ̄o Kristo fe ɳutilǎ kple Efe uvvɔsa ɳu o nye kɔnu si dzi womate ɳu alǎ ɔ̄o o – si wowo le mo si medze o nu.

Ne Kristotɔwo fo fu kple susu be yewoɔɔ nu ɔ̄ekae la, ele be ɔ̄ekawɔwo, kple hadede nana anyi.

Gbɔgbɔ la naa ɔ̄wɔna vovovowo Kristo fe ɳutilǎ me tɔwo be woawɔ. Eyata womekpɔa mo be hamevi ɔ̄esiɔ̄e nawa ɔ̄o ɔ̄esiɔ̄e o. ɔ̄o vovovo siawo dometɔ ɔ̄ewoe nye:

- dzidedefo na ame bubuwo be woawɔ nutefe, .
- fiafia alesi woana agbe wɔadze Mawu ɳu eye wɔadze Mawu ɳu, .
- Gbefǎɔ̄ɔ̄e Nyanyui la, kple
- kpekpeɔ̄ɔ̄u nana hameviwo katǎ be woatsi to wofe nufiafia, wofe kpɔ̄ɔ̄ɔ̄u, kple ɳkuléle ɔ̄e wofe ɔ̄wɔnawo ɳu me.

Lɔlǎ manɔmee la, gbɔgbɔmeme menye naneke o. Ne yeyiɳi wu enu la moƙƙɔƙɔ va zua nu ɳutɔɳutɔ eye xɔse nu tsona esime wole nuwo katǎ kpɔm. Gake lɔlǎe nye Mawu fe nu vevitɔ eye wɔnɔa anyi tegbee.

Ne amesiwo le Kristo me fo fu ɔ̄ekae la, wokpɔa mo be wo katǎ nakpɔ gome le eme. Gake gomeƙƙɔƙɔ le eme le yeyiɳi ɔ̄eka me katǎ hea tɔtɔ vɛ eye egodotɔwo bua wo be wonye nusiwo meɔo o eye womele susu me na wo o. Be woɔ̄e tɔtɔ ɔ̄a la, ele be nufola ɔ̄ekaɔ̄ekawo nafo nu ɔ̄e wo nɔewo yome, ɔ̄ekaɔ̄eka, kple susu be woana hehe wo ahade dzi fo na wo. Womefo nu tso gbedasi si nufola bibi ɔ̄e dzra ɔ̄o ɳu o; abe nufolanɔ̄fe mawunyagblɔla ene.

Ele be amesi le nu fom la srɔwo naɔ̄e bubu kple bubu afia to lala be woabia numekɔkɔ le wofe afeme le adzame me. “Abe alesi sea gblɔe ene” anya nye kɔnyinyi le Yudatɔwo dome.

Nyanyui lae nye Kristo. nuvǎ fe avuvɔsa, Efe ɔ̄iɔ̄i, tsitreɔ̄tsi, efe dzedzeme, kple dzifoɳiɳi.

Adam to tomaɔ̄omaɔ̄o me he ku vɛ.

Kristo to toɔ̄oɔ̄o me hea agbe vɛ.

Ame fe zɔhewo kpɔa ɳusɛ gǎ ɔ̄e ɔ̄e wofe nuwɔnawo dzi, nyui alo vǎ siaa.

Ele be nuku ɳutɔɳutɔ naku hafi agbe yeye nadze egɔme. Esia nye nyatefe le gbɔgbɔ me nukuwo hǎ gome. Ele be ku nana nuvǔgbenɔnɔ la me, amedɔ̄i le Kristo fe uu me, si woyɔna hǎ be nyɔnyɔxɔxɔ, hafi Mawu nafo gbɔgbɔmegbenɔnɔ yeye ɔ̄e tsitre.

Wotɔ̄o ame kukuwo fe kukuwo woazu esiwo megbɔ̄lɛna o.

Ne ame ɔ̄e tɔ̄o edokui na be yeana gakpekpeɔ̄ɔ̄u hiǎtɔwo la, ele be woɔ̄o ga ɔ̄e vovo edziedzi eye womagalala vaseɔ̄e ɔ̄abafofo mamletɔ dzi o.

Le Korintotɔwo 2 lia me la, Kristotɔwo sr̄e be Mawu faa ako na Viawo le wofe fukpekpewo me si wòle be wòana ame naɔo ɲu ɔe Mawu ɲu tso wu be wòado ɲu ɔe eɔokui ɲu.

Gbedodoɔa faa ako na ame bubuwo eye wòkpena ɔe wo ɲu woɔa dodokpɔwo kple nuteɔamedziwo dzi.

Wotsɔ Mawu fe Gbɔgbɔ de nuwɔwo yeye si fo ɔe tsitre la me abe Efe nutrenu ene. Gbɔgbɔ sia le kadodo me kple Mawu yesiaɣi.

Hadede ɔeɔeɔa, le ame akpa gãto gome, le novɲutsu si lɔ faa wo nuvɔ me ate ɲu ahiã be wòaha dzimetotro ve.

Vɔsagbe gbagbe xɔna ɔe ame ɲuto fe nudzodzrowo tefe.

Nubabla Xoxoa he ku ve. Nubabla Yeyea hea agbe kple abloɔe ve; eye mlɔeba la, ɲutilã si tro zu Mawu fe nɔnɔme.

Agbe me vivisesewo nye xexe sia fe “mawuwo” eye woblaa dzimaxɔseto fe susu.

ɲutilã ɲutoɲuto nye ɣeyiɣi kpui aɔe fe nɔfe. Amesiwo le Kristo me fe gbɔgbɔmenɲutilã fe nɔfe tegbee nye “xɔ si wometsɔ asi wo o.” Paradiso le Dzifo fifia abe alesi Paulo ‘woko yi Paradiso me’ eye wòse “nya “siwo amegbetɔ magblo o” la ɔo kpe edzii ene.

“Nuwɔwo yeye” dona tso ku yi nuvɔ me, amedidi ɔe Kristo fe uu me, kple tsitrestiti yi agbe yeye me, si to esia me zua amedɔɔ be wòadzra ame bubuwo kple Mawu dome ɔo to Kristo dzi. Agbe yeye sia

- Mewɔa ɔeka le hadede kple dzimaxɔsetowo me o.
- Ekpa dzidzo ne novi aɔe tro dzime eye wòtro va Kristo gbɔ.
- Amedokui tsotso na Kristo hea nusi nyo na ame bubuwo wɔwo ve.
- Ewua ɲugbedodowo nu kple lɔlɔnu faa, eye mevea eɔokui be yedo ɲugbe o.
- Ese egome be Mawu adzi ame fe agbagbadzedze ɔe dzɔdzɔenyenyeye ɲu ɔe edzi.
- Ele ɲudzo! Amefluto aɔewo troa wo ɔokui abe novi ene gake womefiaa nu Kristo o.

Paradiso le Dzifo fifia abe alesi Paulo ‘woko yi Paradiso me’ eye wòse “nya “siwo amegbetɔ magblo o” la ɔo kpe edzii ene.

Dzro wò xɔse me yesiaɣi ale be màgadze anyi o.

Ne èkpɔe gbã la, edze abe Kristotɔ siwo nɔ hehem ɔe megbe alo lé ɔe wofe Yuda-subɔsubɔ fe kɔnyinyiwo ɲu lae wonɔ na Galatiatɔwo fe agbalãa ene. Wo dometo aɔewo nɔ biabiam tso Trɔsubɔduko me Kristotɔwo hã si be woalɔ ɔe Nubabla Xoxoa me avatsotso ɲuti nufiafia si wobia tso dzimetrolawo si la dzi.

"Trɔsubɔla dzɔdzɔeto" nye Trɔsubɔla si tro dzime va Yuda-subɔsubɔ me. Woblae ɔe Yudatɔwo fe subɔsubɔha fe nufiafiawo kple sededewo katã ɲu eye wobunɛ be enye Yudatɔwo fe dukɔa me to

blibo. Wotsoa aua na dzimetrɔla la abe ame tsitsi ene, ne nɔtsue wònye, eye wonyrɔne ɔe dzɔdzɔme tsi ɔesiade si wofo fu me be wòawɔ tɔtrɔa le se nu.

Kristo siwo li egbea la, woawo nɔto fe kɔnyinyi le wo si to wofe nɔnɔlawo gɔmedede me, emegbe wobia tso ame bubuwo si be woadze wo yome be woanɔ hadede me kple yewo kpakple Kristo. Zi geɔe la, kɔnyinyi siawo tsoa wofe mawusubɔsubɔ fe nufiafia siwo nɔ anyi tsã la me. Eyata enye Kristo ɔesiade fe agbanɔamedzi be wòaku Kristo fe gbedasia me, ase nusi Mawu di gɔme, emegbe wòado to to xɔse kple kakadeamedzi me. Ne amegbetɔ bia be woawo ɔe efe gɔmededewo dzi, kple toɔoɔo, la, ema Kristo fe Nutilã – Efe Hamea me.

Nuvɔwo tsɔtsɔke nye Kristo, Mawu fe Amenuveve fe nunana. Woate nɔ axɔ nunana alo agbe gake womakpɔe o.

Nubabla Yeye fe gbedasia enye be woaxɔ Kristo abe ame fe avulévɔsa ene eye woanɔ agbe ɔe Efe agbenɔnɔ kple nufiafiawo nu to edzixɔxɔse kple efe sededewo dzi wɔwɔ me. “Elabena amesiwo katã ɔoa nɔ ɔe se fe ɔwɔwɔwo nɔ la le fifode te” elabena ame mate nɔ alé Nubabla Xoxoa fe Sewo katã me ɔe asi bliboe o. Gake “Kristo ɔe mí tso se la fe fifode me esi wòzu fifode na mí” “ale, bene mía xɔ Gbɔgbɔ si nɔgbe wodo la to xɔse me.” Sea “wotso kpe ɔe enɔ le nuvɔwo ta, va se ɔe esime dzidzimevi, Yesu, nava, amesi fe nɔgbe wodo na.”

Nubabla Xoxo si woyɔna be Nɔnɔlawo de nusianu gaxɔ me le nuvɔ te ale be woatsɔ nɔgbedodo si to Yesu Kristo dzixɔxɔse me la ana amesiwo xɔ se. Azɔ hafi xɔse nava la, wode wo aboyo me le Se la te, wode wo gaxɔ me vaseɔe esime xɔse si gbɔna la nadze. Eya ta se la nye mía dzikpɔla va se ɔe esime Kristo va, bene woabu mí ame dzɔdzɔewo to xɔse me. Ke azɔ esi xɔse va la, míegale dzɔla aɔeke te o, elabena le Kristo Yesu me la, mi katã mienye Mawu viwo, to xɔse me. Elabena mia dometɔ siwo katã woxɔ nɔnyɔnɔ ɔe Kristo me la, miedo Kristo. Yudatɔ alo Helatɔ aɔeke meli o, kluvi alo abɔɔeme aɔeke meli o, nɔtsu alo nɔnɔnɔ hã meli o, elabena mi katã mienye ɔeka le Kristo Yesu me. Eye ne Kristo tɔe mienye la, ekema Abraham fe dzidzimeviwoe mienye, domenyilawo le nɔgbedodo nu.” Dukɔmevinyenye, amefomevinyenye, alo nɔtsu alo nɔnɔnɔ nyenye mexe mɔ na Kristo fe nunana si nye tsɔtsɔke kple ɔeɔekpɔkɔ o.

“Gake azɔ esi mieva nya Mawu, alo ne míagblɔe tututu la, be Mawu nanya mi la, aleke miate nɔ atrɔ ɔe xexeame fe gɔmedɔse siwo gbɔdzɔ eye viɔe aɔeke mele wo nɔ o, siwo fe kluviwo miedi be yewoaganye zi ɔeka la nɔ?”

“Le abɔɔe ta la, Kristo na abɔɔe mí, mitsi tre sešie, eye migabɔbɔ mia ɔokui ɔe kluvinyenye fe kɔkuti te ake o. Kpɔ ɔa: Nye, Paulo, mele egblɔm na mi bena, ne mielɔ ɔe avatsotso dzi (mixɔ nɔɔoɔo ɔe Mose nɔ – nyanyui bubu) la, Kristo maɔe vi aɔeke na mi o. Megaɔi ɔase na ame sia ame si lɔ ɔe avatsotso dzi (efe nufiafiawo kple sededewo blae) be ele ne be wòalé avatsotso me ɔe asi se blibo la, miede mi ɔa tso Kristo gbɔ, mi ame siwo di be yewoabu mi ame dzɔdzɔewo le amenuveve me.” (Galatiatɔwo 5:1-4)

Abe Mawu fe “viwo” ene la, migadze nutilã fe nudzodzrowo yome o elabena amesiwo wɔa nu mawo la manyi Mawufiaɔefe la dome o. Didi siawo dometɔ aɔewoe nye

gbɔdɔdɔ fe agbegbegblɛnɔnɔ
ɔifɔfo
gbɔdɔdɔ fe dzodzro
trɔ̃subɔsubɔ
akunyawɔwɔ
fuléle
dzrewɔwɔ
ɲuuauã
dziku fe uuuu
hoviɔliwo
masɔmasɔwo
mamawo
ɲubiabiã
ahamumu
orgiewo fe vivisese

Gake abe “Mawu viwo” ene, to xɔse kple toɔɔɔ me la, minɔ agbe si tsea Gbɔgbɔ fe kutsetse: siwo nye:

Lã
dzidɔ
ɲutifafa
dzigbɔɔɔ
dɔmenyo
nyuiwɔwɔ
nutefewɔwɔ
tufafa fe nɔnɔme
ɔokuidziɔɔ

Ele be amesiwo le Kristo me nagbugbɔ hati Kristotɔ aɔɔ si nu vɔ̃ lé la aɔɔ anyi blewuu

Ele na amesiwo wofia nu eye woxɔ Mawu to la be woakpɔ Nyanyuia gbefãɔɔdelawo fe nuhiahiãwo gbɔ.

Agbe si nèle lae nye nuku si nɛ̃fã. Eya ta ɲutilã fe nudzodzro fe nuku aɲe gbegblɛ. Ke gbɔgbɔ la fe nuku ya ɲea agbe mavɔ.

Efesotɔwo dze egɔme kple nya aɔɔ si ku ɔɔ Mawu fe nɔnɔme, efe nɔnɔme, kple efe nɔnɔme ɲu kple tiatiawɔwɔ fe ɲutete. Nyanya be mlɛba la, Efe nuwɔwɔwo atia wofe didiwo wu Efe sededewo. Eɔɔ mɔ aɔɔ ɔɔ do ɲɔ, si wɔ ɔɔɔ ɔɔ ɲu do ɲɔ, si dzi wɔato adzra wo dome ɔɔ.

Mawunyenyeye, si le amegbetɔ Yesu Nazaretetɔ fe nɔnɔme me, ava zu avulévɔsa abe tsɔtsɔke fe nunana ene. Emegbe wotsɔ Yudatɔ alo Trɔsubɔla ɔesiade si tiafe be yeaxɔ nunana sia to kakadeamedzi kple toɔɔdo Kristo me la de Efe Hame, Efe Nutilã la me. Eya mee wotsɔa ke, woɔea ame, eye wodzraa ame dome ɔo.

Amesiwo LE KRISTO ME lae nye:

Ɖeɔekpɔkpɔ
Ɖekawɔwɔ
Domenyinu aɔe
Mɔkpɔkpɔ
Mawu fe Gbɔgbɔ la gbɔ yiye
Nɔfe le Mawu gbɔ
Agbe mavɔ

Ele be amesiawo siwo woɔe la nawɔ ɔeka, adze agbagba be yewoatsi ava zu Mawu fe nɔnɔme kple efe nɔnɔme

Bɔbɔ eɔokui
Bɔkɔ
Dzigbɔɔi
Nublanuikpɔla
Lɔlɔtɔe
Nyatefenyawo gbɔgbɔ
Nuwɔwɔ kple amesiame si hiã tu Ɖɔ anukwaretɔe wɔwɔ
Ameflunudzodzrowo ɔeɔeɔa
Menye nuvɔ wɔwɔ ne wodo dziku o
Menye fififi o
Fo asa na gbɔɔɔɔ fe agbegbegblɛnɔnɔ, nufɔfo foɔiwo kple bometsinyawo, fefenya madzemadzewo kple nya fafãwo gbɔgbɔ

Esi Kristo yi dzifo la, ena ɔo aɔewo koŋ:

- a. Apostolowo, Kristo si wofɔ ɔe tsitre la tefekpɔlawo - be woɔe gbefã Nya Nyui la be Ɖela la kple Efe nunana si nye tsɔtsɔke kple ɔeɔekpɔkpɔ la li na amesiwo katã xɔ Efe nunana la.
- b. Nyagblɔɔilawobe woana Mawu fe ɔeɔefia si woxɔ tso Gbɔgbɔ Kɔkɔe la gbɔ.
- c. Nyanyuigblɔlawobe woɔe gbefã Nya Nyui, Kristo, na ame siwo bu.
- d. Pastorwo kple Nufialawo— be woɔɔɔ nɔviwo ŋu, akpɔ wo ŋu, afia nu wo, eye woafia mɔ wo ayi tsitsi kple ɔekawɔwɔ me le Kristo me, ke menye nukpɔsusu o

Wo katã le Eyama me la, ele be:

- a. Lé ŋku ɔe ale si wonɔa agbe le gbɔgbɔ me ŋu

- b. Tsi nutilã fe nutilã fe nudzodzrowo nu
- c. Se Mawu fe lãlõnu gɔme
- d. Mawu fe Gbɔgbɔ nayo fũu – Efe nɔnɔme
- e. Tso wo nɔviwo fe nuhiahiãwo de nɔgɔ wu ame nuto fe nudzodzrowo

Be Kristotɔwo nakpɔ wo ta tso Satana fe vivimenɔsẽwo me la, ele be woatsɔ Mawu kple Efe awawɔnu si nye:

- a. Nyatefe
- b. Nyanyui la fe dzadzraɔ
- c. Xɔse
- d. Mawu fe Nya
- e. Xɔname
- f. Gbedodoɔ

Wona mɔfiame tɔxewo Kristotɔwo fe fufɔfo aɔewo:

Srɔnyɔnuwo– de bubu, de bubu srɔnɔtsuwo nɔ, eye nãwo nusi dzea Mawu nɔ

Srɔnɔtsuwo– kpɔ srɔnyɔnu fe nutilã kple gbɔgbɔ me nuhiahiãwo gbɔ

Ɖeviwo- ɔto to nyuie, ɔto to sedede alo nɔsẽ aɔ

Kluviwo fe kluviwo, amesi tso eɔkui na ame bubu kenken la subɔ abe alesi nãsubɔ Kristo ene, menye nɔkudɔ o ke boɔ ewɔa Mawu fe lãlõnu tso dzi me.

Ele be Kristotɔwo katã nawɔ:

Wo ɔ siwo Kristo fe Nutilã hiã

Wo ɔ Kristo kple Efe apostolowo fe nufiafia dzi

Wo ɔ nyui siwo dzea Mawu nɔ

Miɔ ɔ gbefã Kristo si wofɔ ɔ tsitre kple Efe gbedasia le mɔ vovovowo nu

Kristotɔwo nye nyanyui la fe hadɔwɔlawo. Le go sia me la, Paulo kple Filipitɔwo. Ele be Kristotɔ siwo katã le afisiafi nade dzi fo na nyanyuigblɔlawo eye woakpɔ wofe nutilãmenuhiahiãwo gbɔ esime wole gbefã ɔm nyanyuia. Wo sasrãkpɔ le afisi wowɔa ɔto le nye dzidefonamenu nyui aɔ eye wɔnye mɔ si dzi woato agblɔ hamea fe lãlõ kple ɔtsɔleme na subɔla ɔɔdzɔgbɔ si le fu kpem le nɔnɔme sesẽ geɔde me esime wòle gbefã ɔm Kristo.

Paulo, abe alesi wòle be egbegbe nyanyuigblɔlawo nawɔe ene la, ɔto efe akpedada, lãlõ, kple ɔtsɔleme ɔ Filipitɔwo. Ede dzi fo na wo be woanɔ agbe si dze na Kristo fe nyanyui la, be sidzedze nasɔ gbɔ ɔto wo me be woade dzesi nusi le dzadzɛ eye fɔɔɔɔ aɔke mele wo nɔ o, eye woayi edzi anɔ agbe si dzea Mawu nɔ.

- Miwo ɔka.
- Mègawo naneke le ɔkuiɔdidi fe ɔto kɔkɔ didi ta o.
- Kpɔ nusi nyo na ame bubuwo ɔto.
- Wo nuwo katã liwiliwilili alo nyauilili manɔmee.

- Lé agbenya la me ɔe asi sesĩe.
- Dze agbagba vevie be yeaɔo Agbe Mawo fe taɔoɔzinua gbo kple Mawu.
- Kristo fe futɔ mawo siwo dzea agbagba be yewoana naɔxe ase be naɔro ayi wò agbenɔɔ tsãto la dzi kpɔkpɔ kple ŋkuléle ɔe wo ŋu.
- Mele be Kristo subɔlawo nawo dzre o, ke boŋ woalɔ ɔe edzi le afeto la me.
- Mègatsi dzi alo atsi dzimaɔi ɔe ŋutilã me alo gbɔgbɔmenuwo ŋu o.
- Mègahe nya le nukpɔsusuwo kple ame ŋuto fe gɔmesesewo ŋu o.

“Mlɔbeba la, naɔwiwo, nu sia nu si nye nyatefe, nu si ŋu bubu le, nu si le dzɔdzɔe, nu si le dzadzɛ, nu si lãa ame, nu si dze na kafukafu, ne nu nyui aɔe li, ne nane li si dze na kafukafu la, mide ŋugble le nu siawo ŋu.

Ele be hame aɔe nakpɔ wofe nyanyuigblɔlawo fe ŋutilãmenuhiahiãwo gbo gake wò aɔe wofe lɔlɔ kple ɔetsɔleme afia hã, ale be mase le eɔokui me be ye ɔeka koe li o.

Paulo ŋlo na Kolose Kristotɔwo be aEhiã be Kristo fe lɔlɔnu ŋuti sidzedze nayɔe fũ eye wòate ŋu ano agbe si dze ahatse ku. Kristo ɔe amesiwo tsɔ wofe ŋuɔoɔ to toɔoɔ me tso Satana fe viviti me dziɔefe eye wòtsɔ wo yi Kristo fe Fiaɔefe la me to tsɔtsɔke me to Kristo fe avulévɔsa dzi. Kristoe nye Mawu fe naɔɔme kple nya ɔayla tututu

- Eyae wo nuwo katã le Dzifo kple Anyigba dzi to Eyama dzi eye woto edzi.
- Eléa nuwo katã ɔe te.
- Mawu na Eyama me.
- Ele nuwo katã dzram ɔo kple eɔokui to Efe uvɔsa la dzi. NE Kristotɔwo yi edzi le xɔse me eye womeɔe asi le Nyanyui la ŋu o la, awo wo kɔkɔe. Le gɔmesese nu la, amesiwo meyi edzi le xɔse me o la uu le Kristo gbo eye womawo wo kɔkɔe o.
- Kristoe nye nya ɔayla si woyla ɔe Yudato kple Trĩsubɔla. Elabena le Eya me la, tsɔtsɔke kple ɔeɔekpɔkpɔ fe mɔnukpɔkpɔ li.

Nuxlɔame na Kristotɔwo.

- Mègaɔe mɔ amegbetɔwo fe konyinyiwo naflu wò eye wòana nàzu Satana fe aboyo o. ɔo ŋku edzi be Kristo nye mawunyenyeye. Ena Kristotɔwo me esime wotso ava na wo le gbɔgbɔ me to nuvɔ fe ŋutilã ɔeɔeɔ me eye woɔi wo ɔe Kristo fe uu si woyɔna be nyɔnyrɔxɔxɔ alo nyɔnyrɔxɔxɔ me. Le ema megbe la, Mawu tsɔ wofe nuvɔwo ke wo la, efo wo ɔe tsitre eye wòtsɔ wo de Kristo fe Fiaɔefe, si nye Efe Hamea me.
- Azãɔuɔwo fe ɔoɔowo kple nusiwo mele be woaɔu alo ano nu o la nye anyigba dzi Nubabla Xoxo si nye Dzifonubabla si nyo wu fe vɔvɔli ko la to. Dzifonubabla sia atso Yesu gbo tẽ - Mawu le amegbetɔ fe ŋutilã me.
- Mègaɔo ŋu ɔe ɔokuibɔbɔ, alo asrafodo, ŋu be wòana naɔ kɔkɔe o. Kɔkɔenyenyeye tsoa Kristo me naɔ me.

Ele be Kristotɔwo naɔe wo ɔokui ɔa

- Anyigbadzi gbɔdɔdɔ kple dzodzro makɔmakɔwo
- Nukeklẽ
- Dziku
- Vɔ̄d̄inyenye
- Amenugblẽnyawo gbɔgblo
- Nufɔfo nyɔnyuwo
- Le alakpa dam

Zu gbɔgbɔmeme yeye. Nɔ agbe abe alesi Kristo nɔ agbe le lɔlɔ si abla nu nyuiwo katã dekae me ene. Mawu fe lɔlɔnu nyanya hea ve

- Dzi siwo sea veve de ame nu
- Dɔmenyo
- Ðokuibɔbɔ
- Tufafa
- Dzigbɔɔɔ

Mifia nu mia nɔewo, xlɔ nu mia nɔewo, eye mide dzi fo na mia nɔewo le Kristo fe nka me kple to efe nusẽ me.

Ele be woanɔ te de nusi nyo na fomedodoa dzi awɔ nu de ame bubuwo nu.

Ele be sr̄nyɔnuwo, sr̄nɔutsuwo, viwo, kluviwo kple afetɔwo nawɔ nu de amewo katã nu le Kristo si nye amewo katã fe Afetɔ la fe nɔnɔme kple lɔlɔ nu.

Le Tesalonikatɔwo I, Paulo gblɔe nenemaemawo le Kristo me la, ele be wɔanye xɔse, lɔlɔ fe agbagbadzedze, kple tetedeanyi fe kpɔdeɔnuwo. Ele be woanɔ nɔdzɔ de Satana fe tetekpɔwo nu ahade dzi fo na wo nɔewo esime wole Mawu fe lɔlɔnu wɔm si nye

- Miɔe gbefãe le dodokpɔwo kple dzreheheɔyiwo
- Ele be woanɔ nɔdzɔ de amesiwo dea gbefã de ga, nusẽ alo bubu ta nu.
- Mele be wofe susu nanɔ nu siwo doa dzidzɔ na nyaselawo nu o
- Woadoe kpɔ
- Wɔ dɔ ale be mɔganye agba na ame bubuwo o
- Xlɔ nu eye nɔde dzi fo na wɔ
- Di vevie be yeany anyi kpoo eye yefe susu nanɔ ye nɔto yefe nyawo nu

Kristotɔ kukuwo fe Tsitreɔtsi

Womenya yeyi si me Kristo fe vava Evelia, si nye tsitreɔtsi, ava o. Gake ne edzɔ la, woafɔ Kristotɔ siwo le yɔdo me fe nutilawo de tsitre eye woatrɔ wo woazu gbɔgbɔnutilã makumaku eye woado go Kristo le alilikpɔwo me. Ekema agbagbeawo le Kristo me awɔ deka kpli wo.

Bubudede ame nu kple bubudede ame nu

- Mide bubu ame siwo tso wofe agbe na Kristo fe dca nu
- No agbe le ntufafa me ke menye dzrewowo o
- De dzi fo, do gbe da, kpo dzidzo eye nãgbã dzi di
- Di mo siwo dzi nãto awo nyui
- Da Akpe le nonome desiaqe me
- Na ntulã, luu, kple gbãgbã nanye fãmaɖimaɖi

Le Tesalonikatowo 2 lia me la, Paulo gblã na wo be nyakpakpa siwo ku qe Kristo fe tãtrãgbã nu la megavã o. Kristo magava o vaseqe esime Satana able ame siwo le tsãtsãrãm le esi wogbe nyatefea lãlã be yewoakpo qeqe ta. Aflu ame to dãwãwã to ame bubuwo dzi to efe nuse kple avatso dzesiwo kple nukunuwo dzi. Ne Kristo va la, adrã uonu dzãdzãe kple hlãbiabia atso ana ku mavo, qe amesiwo ti Efe amewo yome la dzi.

Esi womenya Kristo fe Vava Evelia fe yeyi yi o ta la, miyi edzi abe Kristo fe subãlawo ene to gbefãqeqe Nyanyui la, do nyuiwo wãwã, kple agbenãno si le ntikãkãe ne me. Mẽgana nuɖuɖu alo ana agbemenuhiahiãwo amesiwo te nu kpãa wo dokui dzi gake wogbea wo dokui dzi kpãkpã o. Le nyatefe me la, mẽgade ha kpli wo, alo hadede kpli wo o. Gake mẽgawo nu qe wo nu abe futowo ene o.

Paulo nã agbalã na efe zãhe kplikplikpli Timoteo be cele be amesiwo fiaa nu Kristotowo nalã wofe subãsubãdzixãse tsãtowo fe konyinyiwo me qe asi. Dzixãse siwo tsi tre qe Kristo kple apostoloa fe nufiafiawo nu. Wotro megbe hetro yi wofe subãsubãdzixãse siwo no wo si tsã la gbã. Miwo kukudẽdẽwo kple gbedododãwo, na amewo katã, dukwo dziɖulawo hã le eme.

Do gbe da nuvã si wometsã ke o fe difofo manãmee.

Fia nyõnuwo be woagahe susu ayi gbãdãdã fe dzodzrowo dzi to awudodo si hea ame me abe alesi kesinãtowo kple nuseãtowo wãne ene o.

Nutsu siwo di be yewoakplo yewo nãviwo woazu dãla dzãdzãewo la dina be yewoawo do nyui alo bubume. Do sia si xã nã la menye nuse kple bubu fe dãwãfe o ke bonã lãlã fe dãe. Wofe dãe nye be woakpe qe amesiwo le Kristo me nu be woatsi azu Mawu fe nonome, to nufiafia kple mãfiafia wo be woawo Mawu fe lãlãnu me. “Ele be egodotowo nabu wo nu nyuie, bene woagage qe nukpe me, abosam fe mã me o.”

Kristotã adẽwo atso wo dokui ana alakpanya siwo blea ame. Aleae wotsã nuwãna adẽwo abe mãxexe qe srãdãdã nu eye wofoa asa na nuɖuɖu adẽwo ɖuɖu ene tsã wofe dzitsinya fiãa woe.

Mẽgazã nya sesẽwo ne èle nutsu alo nyõnu tsitsiwo ɖãm ɖo o.

Ele be qeviwo kple tãgbuiyãviwo nakpo wo dzila hiãtowo dzi

Ame adẽwo fiaa ame nuto fe viqe nuti gbedasi siwo menye Kristo to o, siwo mele Biblia me o.

Ame siwo dina be yewoazu kesinãtowo la tsã wofe mãkpãkpã ɖoa ga fe kakadẽdzimanãamesi dzi tso wu Mawu.

Ele be kesinotwo nanye dmenyotwo eye woano klalo be yewoama nu kple amesiwo hiã tu.
De dzi fo na Mawu subolawo yesiayi, vevieto amesiwo le adzoge tso afe gbo le gbefã dem Kristo.
Kristoto fe dzogbese mavo le boboe:

Ne mieku kple Kristo la, miano agbe kpilii hã;
ne miedo dzi la, miaqu fia kpilii hã;
ne miegbe Eyama la, eya hã agbe nu le mia gbo;
ne mienye xosemansitwo la, Ekpotwo nye nutefewola elabena mate nu agbe nu le edokui gbo o.”

Mègahe nya le wò nuto wò gomedede nu o.

Novi Kristotwo ate nu adzo le Kristo fe nutilã la gbo.

Ame adewo li le Kristo fe Nutilã me, amesiwo hiã be woatsi le gbogbo me ale be woate nu azu Mawu subolawo.

Novi adewo anye dokuilawo, nuklẽlawo, dadalawo, kple dadalawo. Woate nu akpo Mawunyenye fe dzedzeme - Mele be nawo naneke kpilii wo o.

Woakpo novinutsu kple novinyonu siwo nã Mawu fe agbeno le Kristo me la ta.

Ame siwo katã le Kristo me siwo nã agbe nutefewowotse, esime wole Mawu fe lolõnu wam la, Dzifo fe kakaqedzi le wo si.

Kristotwo, amesiwo fe agbeno dzi mequ o fe dzodzrowo trona yia wofe xexemegbeno tsãto me.

Nyõlawo katã tso Mawu gbo eye woqea vi na nufiafia kple hehenana.

De dzesi amesiwo tsi tre de Kristo kple Efe gbedasia nu eye não nudzo.

Wofia Tito be woadze ngo hamemetsitsiwo kple nufialawo Ele be hamemegãwo nadze ngo nufiala siwo nye ga, nusẽ, alo bubu fe nuklẽlawo. Wofiaa gliwo kple dedekpokpo si wotu de nane si menye Kristo o si na noviwo te da le Kristo gbo dzi.

Ele be woafia nu hã

- Nutsu tsitsiwo – be woadu wo dokui dzi, wofe xose nasẽ, eye woabu tame nyuie.
- Nyõnu tsitsiwo – be woade bubu ame nu le nuwona me, adu wo dokui dzi, menye amenugblẽlawo o, ahanono nagazu numame na wo o, eye woafia nyõnu detugbuiwo be woalõ wo srõ kple wo viwo, woadu wo dokui dzi, afea dzi kpolawo.
- Dekakpuiwo – Woqea wo dokui dzi, wowã do nyuiwo fe kpõdeju, wofe fõmadimadi kple bubu le wo si.

- Dɔwɔlawo – wɔ dɔ si wò dɔtɔwo de asi na wò nyaviuli alo nyatofototo manɔmee eye mègaxɔ nusi nye dɔtɔa tɔ o.

Kristo va anyigba dzi be yeache tsɔtsɔke kple dɛdɛkpɔkpɔ vɛ, eye yeade asi le mawumavɔmavɔ kple xexeame fe dzodzrowo ɲu. Eɛea ame to nublanuikpɔkpɔ kple toɔɔɔ me - menye to dɔwɔwɔ me o. Tito ɔɔ ɲku edzi na xɔsetɔwo hã be

- Mibɔɔ mia ɔkui na dziɔɔumegãwo
- Nɔ klalo be yeawɔ dɔ nyuiwo
- Mègafo nu gbegblẽ tso ame aɔke ɲu o
- Fo asa na dzrewɔwɔ
- Nye tufafa kple amɛɲububu na amewo katã
- Tɔ ɔkuiwò na dɔ nyuiwo wɔwɔ
- Fo asa na bometsinyaviuliwo abe alesi Yudatɔwo wɔnɛ to agbagbadzedze be yewoadee afia be ame aɔe nye “Mawu fe ame tiatia” to wofe dzidzimegbalẽ dzi abe Abraham viwo ene.

Paulo fe agbalẽ si wòɲɔ na efe dɔwɔhati Filemon de dzi fo nɛ be wòagblɔ efe xɔse na amewo be wòana gbɔdzɔe nyaselawo.

Le wò agbenɔɔ kple lɔlɔ na Nyanyuia ta la, Mawu ate ɲu azã nudzɔdzɔ madzemadzewo atɔ akpɔ ɲusẽ gã aɔe ɔe ame bubuwo dzi eye zi geɔe la, ezãnɛ hã. Da akpe eye nàkafu Mawu be ezã wò tɔ wɔ efe lɔlɔnu.

Edze abe wonɔ Hebritɔwo fe agbalẽa na Yudatɔ Kristotɔwo tɔ ɔɔ ɲku Mawu fe gãnyenye dzi na wo, eye wòde dzi fo na wo be woagatrɔ ayi Yuda-subɔsubɔ me o eye woawɔ nutefe abe wo tɔgbuiwo ene.

Wowɔ Adam kple Xawa wonye anyigba dzi nu dzɔdzɔewo eye wotsɔ wo da ɔe paradiso me be woanɔ Mawu ɲkume. Gake woawoe

- a) tiafe be yease Satana, mawudɔla dzeaglã, fe alakpanyawo;
- b) Satana fe ɲugbedodo dim;
- c) gbe Mawu fe sededewo;
- d) xɔ wofe nuwɔnawo me tsonuwo – vevesese, kple ku.

Le Satana fe alakpanyawo kple amegbetɔ fe nuvɔ megbe la, Mawu ɔee fia Satana be amegbetɔ fe dzidzimevi aɔe agblẽ efe ɲusẽ ɔe amegbetɔ dzi si nye ku la dome. Eyata, le yeyiɔ deblibo me tututu la, Mawunyenye le Yesu fe amegbetɔ ɲutilã me tiafe be yeava anyigba dzi eye yeano Efe nuwɔwɔwo dome be yeanye nuvɔvɔsa ɔeka kolia si de blibo. Fofu la xɔ Yesu fe nuvɔvɔsa

abe alesi Efe tsitrestiti, si nye Avadziɔdu ɔ Ku dzi, ɔ kpe edzii ene. Azɔ wotsɔ ame dzɔdzɔewo fe nuvɔwo ke le Nubabla xoxoa te. Le ema megbe la, tsɔtsɔke, ɔɔɔkɔkɔ, kple avulɛle va nɔ amesiwo katã dia tsɔtsɔke to toɔɔɔ me la si.

Wofo nu tso avulɛle fe ɔɔɔ sia nu le te fe geɔ le Nɔɔɔ Kɔkɔewo me tso Pentekoste gbãɔ dzi le Yesu fe tsitrestiti kple dzifoɔyi megbe abe alesi woɔɔ ɔ Dɔwɔwɔwo 2. Tiatia le amesiwo wotsɔ ke hã si be woanɔ agbe le dzɔdzɔenyenyeme me alo abɔɔ ɔ wo fe anyigba dzi nudzodzrowo te. ɔkuibɔɔ fia be woalɔ ɔ Satana fe alakpanya dzi be woatɔ ayi wo fe nuvɔgbenɔɔ tsãto me eye woase vivi na wo fe “yeyi kpu aɔ fe anyigba dzi vivisesewo.”

Hebritɔwo ɔɔɔ xlɔ nu ame siwo le Kristo Hamea me, amesiwo Satana fe alakpanyawo te kɔ. Nɔ ɔɔɔ, ɔ to Kristo kple apostolo la fe nufiafiawo nyuie alo àte nu adzo eye mlɔeba nàgbe Efe xɔname fe amenuveve. Esi Kristotɔwo ɔ kpe Kristo fe gãnyenyeme dzi wu nuwɔwɔwo katã ta la, woalɔ nu wo ku ɔ nutefemawɔmawo to tɔɔ yi wo fe mawusubɔsubɔ fe nufiafia siwo menye Biblia me to tsã o dzi.

Le gɔmedzedzea me la, Mawu fo nu kple amegbetɔ tẽ eye emegbe to nyagblɔɔɔɔɔ dzi. Gake FIFIA, Efoa nu to Kristo, Via, Kristo si wo ɔ tsitre, amesi de ɔɔ wu nuwɔwɔwo katã amegbetɔ kple mawudɔlawo siaa dzi.

Kristoe nye Domenɔla le Mawu kple amegbetɔ dome, Kristotɔ fe nunɔlagã. Nunɔlagã si menɔ te ɔ ɔfe si fe dome wònyi dzi o, abe alesi wòɔ le Nunɔlagã siwo nɔ nubabla si wona to Mose dzi te ene.

Xexe si gbɔna la, agbe mavɔ kple ku mavɔ siaa le Kristo te.

Kristo le Mawu fe axadzi fifia esi wòtsɔ Efe amegbetɔ ɔutilã gbagbe la sa vɔe wònye vɔsa ɔka kolia hena nuvɔ tsɔtsɔke. To esia wɔwɔ me la, ena ɔɔbe si wòdo na Abraham la va eme eye wòna Nubabla si wo ɔ anyi to Mose dzi la megahiã o to nubabla yeye ɔɔ anyi me. Ame siwo katã tia Kristo to toɔɔɔ me la anye gbɔgbɔmeme siwo nu wokɔ ne:

- a) uu eme be Yesue nye Mawu
- b) kuku na nuvɔ, .
- c) wo ɔ wo ɔ Efe uu me eye Mawu tɔ wo de Kristo fe ɔutilã, Efe Hamea me.

Abe alesi ɔutilãmeme si nu wokɔ ate nu afo ɔ ake ene la, nenema ke gbɔgbɔmeme si nu wokɔ hã ate nu afo ɔ. Ne esia menye nyatefe o la, ekema mahiã be domenɔla alo xlɔ nu Kristotɔwo be woagadze anyi atrɔ ayi efe nuvɔgbenɔɔ tsãto gbɔ o. Bu nuxlɔame siwo gbɔna nu kɔ.

Nɔvinutsu ate nu aɔ mɔ na dzimaxɔsetɔ eye wòadzo le Mawu gbɔ.

Mègasẽ wò dzi o eye mègagbe Efe gbe, Efe gbedasi o.

Dze agbagba nàge ɔ Efe gbɔdemefe, Dzifo, ale be màdze anyi to tomaɔomaɔ me o.

Lé ɔ asi sesie – mègagbe asi le enu o - nya Kristo fe ku, ɔɔ, kple tsitrestiti ko gake nya Efe agbenɔɔ kple alesi nàwɔ azu ame tsitsi le Efe nɔnɔme me hã.

Le amesiwo si kekeli le eye wotsɔe ke siwo trɔ yi wofe nuvɔ̄gbenɔnɔ si nɔ wo si do n̄gɔ me gome la, esesēna na wo be woatrɔ ayi Kristo gbo.

Nuvɔ̄vɔsa aɔɔke meli na amesiwo ɔnɛ kon̄ (yia edzi) wɔa nuvɔ̄ o.

“Mègatsɔ wò kakadɛdzi, si n̄u fetu gã le la afu gbe o.”

"Nye ame dzɔdzɔe anɔ agbe le xɔse me eye NE eɔe megbe la, nye luɔ mekpɔa dzidzɔ ɔe en̄u o. Gake míenye amesiwo tsia megbe eye wotsrɔ̄na la dometɔ aɔɔke o.”

Amesiwo “xɔse le wo si, eye wokpɔa wofe luɔ ta.”

Ame ate n̄u ase nu gake mase egɔme o, ase egɔme gake mesɔ gbo be wòaxɔe ase o, eye wòaxɔe ase gake mal̄ɔ be xɔse si sɔ nanɔ ye si be yeatsɔ ye ɔkui ana ahaka ɔe edzi o. Amesiwo ɔoa n̄u ɔe ame n̄u la awɔ afɔɔɔɔe atɔ ɔɔ kpe wofe xɔse kple kakadɛamedzi dzi to wofe nuwɔnawo me. Xɔse tae

Habel tsɔ vɔsa si dzea en̄u wu la na Mawu.

Abraham ɔo to esime woyɔe be wòayi tefe aɔe si wòle be wòaxɔ abe domen̄yinu ene.

Wokɔ Henox ɔe dzi ale be wòagakpɔ ku o.

Esi Mawu xl̄ɔ nu Noa tso nudzɔdzɔ siwo womekpɔ haɔe o n̄u la, etsɔ bubu fe vɔv̄ɔ tu aɔakauu aɔe hena efe afemetɔwo ɔeɔe.

Abraham yi ɔanɔ n̄ugbedodonyigba la dzi, abe dzronyigba dzi ene.

Esi wodo Abraham kpɔ la, etsɔ Isak sa vɔe, eye amesi xɔ n̄ugbedodoawo la, nɔ efe tenuvi, amesi n̄u wogblo le be, ‘To Isak dzi woatsɔ n̄kɔ na wò dzidzimeviwo la, sa vɔe. Ebui be Mawu te n̄u fɔ ye tso ame kukuwo dome ḡɔ hã, eye le kpɔɔen̄unyagbɔgblo nu la, exɔe tso eme.

Isak bia yayra siwo ava Yakob kple Esau le etsɔme.

Esi Yakob nɔ kukum la, yra Yosef vīn̄utsuawo dometɔ ɔe sia ɔe, eye wòbɔbɔ ɔe efe atikplo fe ta dzi tsɔ de ta agu.

Yosef, le efe agbe fe nuwuwu la, fo nu tso Israel-viwo fe uuuu n̄u eye wòna mɔfiamewo ku ɔe efe fuwo n̄u.

Mose, esime wodzii la, edzilawo ɔlae ɔleti et̄ɔ, elabena wokpɔe be ɔevia dze tugbe, eye womev̄ɔna na fia fe sedede o.

Esi Mose tsi la, egbe be yemayɔ ye be Farao vinyɔnuvi fe vi o, eye wòtiae be yeawɔ nuvevi ye kple Mawu fe dukɔ tsɔ wu be yease vivi na nuv̄ɔ fe vivisese siwo nu va yina la.”

Mose dzo le Egipte, eye mev̄ɔ na fia fe dɔmedzoe o, elabena edo dzi abe ame makpɔmakpɔ la kpɔm ene.”

Gbolo Raxab metsrĩ kpe ɔe tomaɔolawo ŋu o, elabena exo ŋkutsalaawo xɔlɔwɔwɔtɔe.

Wo katã woku le xɔse me, esi womexɔ nusiwo fe ŋugbe wodo o, ke boŋ wokpɔ wo hedo gbe na wo tso didife, eye (mɔkpɔkpɔ) lɔ ɔe edzi be yewonye amedzrowo kple aboyomewo le anyigba dzi.

Yakobo gblɔ nu geɔe siwo wòde dzesii le efe nuŋlɔɔjiwo me.

Mawu metea ame aɔeke kpɔna o. Ke hã, eɔea mɔ ame fe xɔse dodokpɔ nana ame nɔa te sesie ne ame yi edzi wɔ nutefe.

Tetekpɔ dzɔna tso didi me. Ne ame aɔe tso eɔokui na wofe didi la, nuvɔ dzɔna.

Ne èdo dziku la, nɔ blewu le nufɔfo me elabena dziku metso Mawu gbɔ o.

Kristo fe ɔeɔekpɔkpɔ gbedasi ne woɔo toe eye wòlee ɔe ememe la, enaa agbenɔnɔ kple ɔwɔla wɔnutefewo dona, ke menye nukpɔla siwo nɔa zikpui dzi o.

Kristotɔwo dea ta agu ne to didi me léa be na aho siwo kple ame bubu siwo hiã tu.

Nuwɔwɔ ɔe kesinɔtɔwo ŋu nyuie wu ame dahewo medzea Mawu ŋu o ɔe ame dahewo ta nye kesinɔtɔwo le xɔse me eye wonye Fiaɔufe fe domenylawo.

Nublanuikpɔkpɔ gbea tohehe si le dzɔdzɔenyenye fe didiwo me.

Ame fe nuwɔnawo ɔea wofe lɔlɔ kple xɔse fe sefe fiana – nuwɔna aɔeke meli o xɔse aɔeke o.

Nusi wogblɔ ate ŋu ahe nyui alo vɔ ve. Eyata, ne ame mete ŋu ɔu nusi kple alesi wofoa nu dzi o la, mele be woafia nu o.

Ŋusẽ kple bubu xɔxɔ fe didi vevie hea ŋuɔuã kple bubumademade ame ŋu ve tso wu be wòanye tufafa, nublanuikpɔkpɔ, kple ŋutifafa.

Kristotɔ si gblẽ efe nubabla fe fomedodo kple Mawu to efe fomedodo kple xexeame me la nye gbɔgbɔ me ahasiwɔla.

Fomedodo si anɔ mía kple Mawu dome atraɔji nana Abosam nɔa adzɔge.

Mègafo nu gbegblẽ alo agblɔ amerŋugblẽnyawo o.

Kesinɔnu siwo wokpɔ to ŋukeklẽ me la doa ɔli na Mawu.

Mehiã be mawuvɔlawo kple ame dzɔdzɔewo nayo ame bubuwo be woɔo kpe wofe nya dzi o. Susu aɔeke meli si ta woaka atam o.

Nɔviwo ate ŋu atsa le Kristo gbɔ. Wohiã kpekpeɔeŋu kple dzidefo be woayi edzi awɔ nutefe.

Petro ɲlɔ agbalẽ na Kristotɔwo hegbɔ be to Kristo fe tsitre me la, agbe mavɔ fe mɔkpɔkpɔ li na amesiwo katã wogbugbɔ dzi. Wogbugbɔ dzia wo to ku na nu vɔ me, woɖi wo ɖe Kristo fe u me, wofɔ wo ɖe tsitre le gbɔgbɔmenutilã yeye me, eye Mawu tɔwo de Kristo fe Fiaɖufe me. Dodokpɔwo ava be woatsɔ ado ame fe xɔse kpɔ.

Nyagblɔɖilawo gbɔ Mawu fe Amenuveve to Kristo fe agbenɔɔ me ɲu nya ɖi.

Ele be amesiwo xɔa Kristo fe gbedasia nadzra wo ɖokui ɖo ɖe nuwɔna ɲu abe alesi Mawu le mɔ kpɔm be ye subɔlawo katã nawɔ ɖɔ ahawɔ yefe lɔlɔnu ene.

Mègayi edzi anɔ agbe abe ale si nènɔ hafi ɖo to Kristo ene o. Ele be nàɔ kɔkɔe le wò agbenɔɔ me eye nàkafu Mawu.

Mawu nyae do ɲɔ, woɖoe ɖi do ɲɔ, be yeade ye ɖokui afia to amesi yeafɔ tso ame kukuwo dome la dzi. Eyata xɔse kple mɔkpɔkpɔ anɔ Eyama dzi.

Kɔkɔenyenye, si ɲu wole kɔm la, va to gbugbɔgadzi tso dzi dzadze, si ka ɖe ame dzi, eye wòɖoa to me.

Kristo fe agbenɔɔ, ku, amedjɖi, tsitre me, kple dzifoyiyie nye Nyanyui si tɔa nuvɔwo tsɔtsɔke naa amesiame EGBEA kple mavɔmavɔ. Ele be amesiwo xɔa Efe nunana la naɖu gbɔgbɔmenuɖuɖu be woatsi ahatsi ava zu wofe ɖeɖekpɔkpɔ.

Ele be Kristotɔ siwo nye nunɔlawo be woasubɔ Mawu la natsɔ wofe agbe asa vɔe gbagbewo, abe nunɔlawo ene atɔ aɖe gbefã Kristo fe avuléle gbedasia. Eya ta, tsri ɲutilã fe dzodzrowo.

No agbe le ɖekawɔwo me kple dziɖula siwo le dzi ɖum, ɖe ɖɔwo fe didiwo nu esime nèle ablɔɖe me le Kristo me.

Ele be srɔnyɔnuwo nade bubu wo srɔwo ɲu ahade bubu wo ɲu elabena to wofe tufafa kple ɖokuibɔbɔ fe nɔnɔme me la, woate ɲu age ɖe wo srɔ dzimaxɔsetɔ la fe dzi me.

Ele be srɔɲutsuwo nade bubu wo srɔwo ɲu to wofe dzimaɖitsitsiwo kple nuhiahiãwo gɔmesese me.

Wo ɖeka le dzi kple susu me kple wò Kristotɔwo fe fomea eye didi aɖeke manɔ eme be yeabia hlɔ o.

Midzra mia ɖokui ɖo be miade nusita mieto vovo tso ame akpa gãtɔ gbɔ la me.

Kristo gbɔ gbedasi aɖe na amesiwo le Hades, si nye amesiwo ku fe luɔ fe nɔfe.

Noa ɖo to Mawu eye wòtu Aɖakavua tɔwo ɖe eya kple efe fomea to tsi me si nye kpɔɖeɲu na amesiwo yɔa Mawu be wòatsɔe ake to wofe nyɔnyɔxɔxɔ le Kristo fe u me fe nuwɔna me.

Ele be woade gbefã nyanyuia na amesiwo le agbe gake woku fifia ale be woate ɲu AGBɔ le gbɔgbɔ me.

Ne èkpe fu abe Mawu fe Vi ene la, èkafua Mawu. Fukpekpe le v̄d̄q̄it̄o, abe fififi alo amewula ene, mets̄ōa ñutik̄ok̄e na Mawu o.

Ñutsu siwo l̄õna, menye ðe viðe ta o, ts̄ōa wofe agbe naa wo n̄oviwo ðokuib̄ob̄ot̄e ts̄ō kpl̄ōa wo, ke menye ukuku o, be woatsi le Mawu fe n̄on̄ome me ahawo ðo abe Esub̄olawo ene la nye l̄õñ kple ðokuib̄ob̄o fe kp̄ōðen̄uwo.

No ñudz̄o yesiayi n̄àn̄o Abosam fe ðola siwo di be yewoaðu ame fe x̄ose ahagbl̄ẽe la dim.

Eya ta, ètsina le x̄ose me to tsitsi le:

Virtue - agbenyuin̄on̄o fe dzidzenu k̄ok̄owo

Ðokuidziðuðu le dzodzrowo kple nuw̄onawo me

Nutefew̄ow̄o

Mawu fe l̄õñ

L̄õñ – Mawu fe n̄on̄ome

Do vevie nu le n̄on̄ome siawo w̄ow̄o me

Kristo fe gbedasi si won̄l̄o ðe Biblia me la metso amegbet̄o fe sidzedze alo efe ḡomed̄eðe me o, ke boñ Mawu gb̄e w̄ot̄so.

N̄ovi aðewo gbea Kristo fe mawunyenye. Wofiaa nu ðe ñukekl̄ẽ ta - ga, ñus̄ẽ, ñk̄ox̄ox̄o si gbl̄ona be Kristo nye gb̄ogb̄o v̄õ aðe ko. Wobu f̄o wo.

Mawud̄olawo w̄o nuv̄õ. Mawu ðo wo ðe Hades fe goglofe va se ðe esime Kristo nat̄ō ava eye emegbe woadr̄õ uk̄nu wo.

Ame aðewo siwo foa wo ðokui ðe dzon̄ameme me eye wodoa vlo ñus̄ẽt̄owo la dzea agbagba be yewoade ha kple Kristot̄owo. Gake ñukekl̄ẽ na hehe wofe dzi. “Elabena ne wosi le xexeam̄e fe ðifofo nu to sidzedze m̄ia Afet̄o kple Ðela Yesu Kristo me v̄o megbe la, wogabla wo ðe wo me, eye woðu wo dzi la, ekema n̄on̄ome maml̄ea gavlo ðe edzi na wo wu gb̄ãt̄ōa, elabena anyo na wo be woagadze si dz̄ōdz̄en̄yenye fe m̄o gbede o.”

Mawu di be m̄on̄uk̄p̄ok̄p̄o nasu ame sia ame si be w̄oat̄r̄o tso nuv̄õ gb̄o ava ye gb̄o. Egb̄ōa dzi ði abe alesi ḡomesese aðeke mele yeyiyi ñu o ene elabena Enye mav̄omav̄o.

Nufiafia aðewo ses̄ena na amesiwo si Mawu alo Efe l̄õñnu ñuti sidzedze boo aðeke mele o. Ðewoh̄i ðewo le tiatia me gake bubuwo le ame bubu siwo tro ñ̄ōñ̄l̄awo fe ḡomesese be w̄oas̄o ðe wofe dzix̄ose nu fe nufiafiawo ta.

Yohanes le leta kpui etĩ me ɔi ɔase be Yesu nye ame ɔutɔɔtɔ si ɔu amesiwo senɛ, kpɔnɛ, eye woka asi enu yesiayi la ɔo kpe edzi. Wonye ame siwo kpɔ etefe.

Mawu nye ame dzɔdzɔe eye amesiwo le Kristo me la le hadede me kpili le Kristo fe ɔu si kɔa ame ɔu ta. Efe avulɛvɔsa nana ame nɔa kɔkɔe, NE wowɔ ɔe Efe sededewo dzi. Esia fia be tiatia le mɔa si be mɔaɔo to Eyama kple Efe nufiafiawo alo agbe toɔoɔo.

Esi Mawu nye lɔlɔ ta la, amesiame si di vɔ tɔɔ wu nyui ta la, “menɔa agbe” alo “zɔ” le eme o.

Ame siwo le Kristo me siwo dzroa ɔutilɔ me dzodzrowo eye wodaa wo ɔokuiwo tɔɔ wu be woabɔɔ wo ɔokui la, wonye xexeame tɔ. Wogblɛ Kristo ɔi.

Ame aɔewo le Kristo fe hamea me, amesiwo gbe be Yesu menye Mawu le amegbetɔ fe ɔutilɔ me o lae nye Kristo fe futɔ.

Ame siwo xɔ Kristo eye wonɔ eme la kpɔ agbe mavɔ.

Woate ɔu atɔɔ nuvɔ ake yeawoyi gake “Kristotɔ” siwo wɔa agbenɔɔ le wofe nuvɔ me la, menɔa Kristo me o.

Kristo fe gbedasi enye “Mawu nye lɔlɔ” – ame atɔɔ atiae be yeawo lɔlɔ me alo ku.

Mawu ɔoa gbedodoɔa siwo Kristo fe ɔusɛ do ɔa ne wobiae le efe lɔlɔnu nu.

Amesiwo katã xɔe se la ɔea wofe dzixɔse fiana to wofe lɔlɔ kple toɔoɔo nuwɔnawo me.

Kristo nye Agbe Mavɔ, eyata ame si yi edzi le nu vɔ me la kplɔa ame yia ku mavɔ me.

Mawunyenye va anyigba dzi le Yesu Nazaretto fe amegbetɔ fe nɔnɔme me eye wòtɔ Efe tsɔtsɔke kple ɔɔɔkpɔkpɔ fe gbedasi la na amewo katã. Amesiwo xɔa Eyama kple Efe gbedasia to toɔoɔo me la, Agbe Mavɔ le wo si.

Woxlɔ nu Kristotɔwo be ameblelawo do go, megale Efe Hamea me o, le wofe lɔlɔ na xexeame fe nuwo ta. Wogbe be Yesue nye Kristo la.

Kristotɔ siwo menɔa agbe ɔe Kristo fe nufiafiawo nu o la gblɛ ɔi.

Esɔ be Kristotɔwo nakpe ɔe amesiwo ɔea gbefã Kristo kple Efe tsɔtsɔke kple ɔɔɔkpɔkpɔ fe gbedasia ɔu.

“Kristotɔ” aɔewo anɔ anyi siwo adi be yewoatsɔ ɔusɛ kple ɔusɛ aɔu Kristotɔ bubuwo fe agbenɔɔ dzi. Eya ta, minɔ ɔudɔ ɔe wo ɔu esi wole agbe hele nu fiam wòtsi tre ɔe Kristo ɔu. Eya ta mɛgade dzi fo na wo to kpekpeɔɔnɔ nana wo me o.

Yuda tɔɔ nuxlɔamenyawo na nutefewɔla siwo le Kristo me le efe leta kpui la me.

Mawumavõla aḡewo li siwo foa fu kple Kristotɔwo fe nutilã la hena woawo nuto fe vidɛkpɔkpɔ. Woḡoa nu ḡe nukpɔsusu siwo mele Kristo o kple Efe nufiafia siwo kplɔa ame aḡewo tranae nu. “Amesiawo nye liiviluilililawo, ame madzeto siwo dzea woawo nuto fe nuvõ fe nudzodzrowo yome, wonye adegbefola sesẽwo, eye woḡea amenkumenuwɔwɔ fiana be yewoakpɔ vidɛ.”

“Ameḡulawo anɔ anyi, woadze woawo nuto fe mawuvõḡi fe dzodzrowo yome. Amesiawoe hea mama vɛ, xexemetɔwo, amesiwo si Gbɔgbɔ la mele o. Ke mi lɔlɔtɔwo, mitu mia ḡokui ḡo le miafe xɔse kɔkɔetɔ kekeake me, mido gbe ḡa le Gbɔgbɔ Kɔkɔe la me, milé mia ḡokui ḡe Mawu fe lɔlɔ me, eye mianɔ mía Afetɔ Yesu Kristo fe nublanuikpɔkpɔ si akplɔ mi ayi agbe mavɔ me la lalam.”

Ame mavõmawu kple fewuḡula siawo nɔ Efe Nutilã me tsã gake fifia wole woḡe xexeame fe nudzodzrowo yome esime wogale fu fom abe Kristotɔ ene.